

Nieuwsbrief Vriendenkring

Onderweg met Christine Gruwez



september 2012

Ervaringen van reisgenoten **Israël 18 maart – 4 april 2012**



Reis naar het Heilige Land

Het was een bijzondere “vakantie”.

Christine Gruwez gaf de eerste avond een opmaat die ons de hele reis zou blijven vergezellen: het verhaal over de edelman en de drie wijzen, van Raimundus Lullius. Zij vertelde aan de hand van dat verhaal over de drie voorwaarden voor dialoog:

1. Het vertrekpunt is meer dan nieuwsgierigheid of interesse, er is sprake van een brandende vraag, een existentiële nood.
2. Vervolgens is er een open ruimte. De deelnemers voelen zich gelijkwaardig aan elkaar en zijn niet belast door heftige gevoelens, verwachtingen of vooroordelen.
3. Tenslotte vindt er geen overwinning plaats, de ene partij wint het niet van de andere. Lullius geeft aan dat iedere overwinning de vrede doodt.

Oefenen in dialoog was immers het thema van de reis. En dat hebben we ook echt geoefend: mensen die zeer diverse standpunten innamen, hebben we ontmoet, van Jonathan Cook tot Yishai Fleisher. We hebben ons verdiept in de Kabbala en het vieren van de Sabbat, maar bijvoorbeeld ook in het soefisme. We hebben synagogen, christelijke heilige plekken en moskees bezocht. Vaak zaten onze dagen vol van 's ochtends tot en met 's avonds. Af en toe werd er nog een programma-onderdeel ingevoegd. Want de berg Tabor, die oorspronkelijk niet op het programma stond, konden we toch niet overslaan! Zelden heb ik zo energiek gereisd. 's Avonds hield Christine een lezing. Het programma vroeg van ons dus grote wendbaarheid en terughouding, om alles in ons op te kunnen nemen.

Awad Daibes, adviseur van “het kwartet” UN – EU – USA – Rusland, vertelde ons dat je na een maand het gevoel hebt dat je wel ongeveer begrijpt hoe het zit, maar dat je na

een jaar het gevoel hebt dat je er niets meer van begrijpt. Zo gecompliceerd is de situatie in het “Heilige land”.

Een van de hoogtepunten (ook letterlijk) vormde het tussengelast bezoek aan Daoud Nassar. We gingen er enigszins vermoeid en met afhangelende schouders heen en kwamen met rechte rug en verkwikt terug. De “thermometer van de hoop” was flink gestegen. En dat niet alleen. Daoud Nassar had ons met zijn verhaal getoond hoe je frustratie omzet in een positief opbouwend project. In zijn geval heet dat de Tent of Nations.

De kibbutz Harduf vormde voor mij een ander hoogtepunt. Een van de uitspraken die me daar is bijgebleven is: “Niet te veel over de vrede praten. Elkaar ontmoeten in de samenwerking voor een ander, in dit geval bijvoorbeeld mensen in nood die opvang of behandeling nodig hebben, dat is wat werkt.”

Marion van Bree

De klaagmuur

Dit voorjaar heb ik een bijzondere reis gemaakt: ik reisde met een groep door Israël en de Palestijnse gebieden, uitmondend in een week in Jeruzalem. Jeruzalem, de stad die voor de drie wereldreligies van zo groot belang is: het joodse geloof, het christelijke geloof en de islam. Op een klein oppervlak kom je zo veel uitingen van geloofsbeleving tegen. Pelgrims uit alle windstreken komen hier naartoe in de hoop iets te vinden - iets waardoor zij gelouderd of geestelijk rijker naar huis zullen terugkeren.

Ik wil u meenemen naar die middag dat ik bij de Klaagmuur stond. De Klaagmuur wordt door veel Joden als een heilige plaats beschouwd. Het is het enige restant van de vernielde tempel en staat symbool voor de verbanning van het Joodse volk uit Israël in de 7e eeuw na Christus. Bij de muur bidden en klagen joodse mannen en vrouwen (gescheiden) over deze verbanning en alles wat zij de muur maar willen toevertrouwen. Ik had een briefje bij mij. Dat droeg ik al

de hele vakantie bij me voor dit moment. Een vriendin van mij die zeer verbonden is met de Joden en het joodse geloof, had mij dit briefje gegeven met de vraag of ik het in de Klaagmuur wilde stoppen. Het is een oude traditie om briefjes met bedes in de muur te doen.

Een beetje zenuwachtig voegde ik mij tussen de vrouwen die bij de muur stonden. Ik wilde hier de tijd voor nemen. Ik wilde ervaren wat hier is, op deze plek. Om mij heen waren vrouwen aan het bidden, anderen studeerden aan een tafeltje en naast mij was een vrouw aan het huilen. Het briefje. Ik moest het briefje van mijn vriendin een goede plek geven. Dat was niet zo simpel want de richels waar ik bij kon, zaten tjokvol met andere briefjes. Uiteindelijk zag ik een mooi gaatje. Ik bleef staan.

Toen ik er een tijdje stond, welde er langzaam verdriet in mij op - een overweldigend verdriet. Ik wist gelijk: dit verdriet is niet van mij. Dit is een verdriet wat eeuwen oud is. Verdriet dat hier door al die mensen vóór mij is neergelegd. Ik onderging het verdriet en verwonderde me erover dat ik dit zo duidelijk kon voelen. Langzaam ebde het weg en er kwam een vraag in mij op: “Hoe nu verder? Ik sta voor een muur waar niets (meer) is. De tempel is lang geleden vernield. Waar kan ik heen met dit verdriet, wat geeft troost, hoe kan ik verder? Deze muur geeft geen troost en geen antwoord.” En gelijk voelde ik van binnenuit een kracht in mij opkomen die mij rechtop deed staan. En ik wist dat ik als mens de kracht heb om van binnen in mijzelf op te staan. Nooit eerder voelde ik dat zo duidelijk als toen. En waarschijnlijk was het zo duidelijk omdat ik op een plek stond waar het verdriet, het lijden, zo aanwezig was. Maar ik moest daar niet blijven. Dat was ook duidelijk. Het antwoord ligt in mijzelf en ik moet verder.

Toen ik wegliep van de muur was ik een inzicht rijker. Als mensen hebben wij allen de beschikking over een kracht om in tijden van verdriet, wanhoop of vernedering rechtop te gaan staan. Noem het geestkracht, inspiratie, geloof, de hulp van god of wat dan ook. En ik nam mij voor om dit beeld



van 'opstaan-in-mijzelf' te gebruiken op een moment dat ik het even niet zou zien zitten. Onverwacht bleek ook ik zo'n pelgrim te zijn die gelouterd en rijker terug naar huis ging.
Annelies den Dulk

Impressie van de reis door Israël en de Palestijnse gebieden, o.l.v. Christine Gruwez

Het 'heilige land' en het 'belofde land' – aanduidingen die weinig verband lijken te houden met het zo conflictueuze Israël dat we uit kranten en actualiteitenrubrieken kennen.

Joden, christenen en moslims hebben hun belangrijke pelgrimsplaatsen in het in duidelijke zones verdeelde Jeruzalem. De tombe van Abraham of Ibrahim, de aartsvader van de drie monotheïstische godsdiensten, bevindt zich in Hebron, waar alleen christenen het object in zijn geheel kunnen bewonderen; moslims en joden kennen ieder hun eigen tempelafdeling, met hun eigen toegang tot de tombe. En dat dan ook nog eens in een stad die, als je niet beter zou weten, vooral op een themapark lijkt, met als onderwerp de langdurige burgeroorlog. Want zo onwerkelijk doen de agressieve opschriften, afrasteringen, wachtposten, ingenomen huizen, dichtgelaste winkeldeuren en groepjes zwaarbewapende, surveillerende soldaten er aan: alsof het een educatieve dramavoorstelling op locatie betreft, in plaats van de dagelijkse realiteit. Het was zelfs voor goed voorbereide reizigers niet te geloven hoe geraffineerd de strijd om land, om macht, om historisch betekenisvolle plaatsen wordt gevoerd. En dit juist daar, waar er zoveel om geloof lijkt te draaien.

Gevoelens van verbijstering, onmacht, ontzetting, radeloosheid, frustratie en soms zelfs cynisme blokkeerden geregeld het vermogen om nog langer onbevangen rond te lopen en de openhartigheid van mensen met open oren en een open hart te ontvangen: 'Laat maar zitten, die uitleg, die ervaringen – we hebben genoeg gezien. We weten het nu wel, met al die elkaar tegensprekende versies van het verhaal. Er is misschien maar één waarheid en die luidt dat het hier nooit meer goed zal komen. Zeker niet zolang bepaalde groeperingen...'

Als geen ander kon Christine Gruwez woorden geven aan deze soms beschamende, maar uiterst menselijke gedachten. Om vervolgens kleine, bijna poëtische waarnemingen, fijnzinnige anekdotes en even diepzinnige als verheven fragmenten uit de grote historische verhalen aan te reiken die voor opluchting zorgden. Voor bevrijding. Even wist je je verlost van je eigen (voor)oordelen en te snel getrokken conclusies, van de neiging om lastige problemen weg te poetsen met te makkelijke antwoorden en verklaringen – om hierna iedere nieuwe ontmoeting ook werkelijk weer als nieuw te kunnen beleven. De rijkdom aan beelden, symbolen en filosofische uitspraken uit de drie religieuze stromingen hielp ons telkens opnieuw om ruimte te scheppen, en om deze ruimte leeg te houden. Een plek waar indrukken konden naklinken. Waar de woorden van mensen een echo kregen, en er soms zelfs een nieuwe samenspraak ontstond: niet



alleen tussen de zo markante individuen die allemaal iets van hun leefwereld, hun zorgen, hun strijd en hun hoop met ons hadden gedeeld, maar ook tussen hun allang dode voorvaderen, tussen de wijsheidstradities en de diverse toekomstdromen. Zelfs het zonlicht, het water, de stenen en de bloesemende bomen in het landschap klonken daarin mee, als een fluisterende, uitnodigende ondertoon die aldoor meegedragen werd in onze kring van reizigers, of beter nog: door welke wij gedragen werden.

Het thema dat Christine zelf aan deze voorjaarsreis meegaf was: Oefenen in Dialoog. Maar iedere dag werd duidelijker dat die oefening een nog veel zwaardere vooroefening vergt: het uithouden in dilemma's en spanningsvelden. Zonder partij te kiezen. Zonder te vluchten voor complexiteit. Zonder te bezwijken onder hopeloosheid. Zonder snelle oplossingen aan te dragen die meestal vooral jezelf het idee kunnen geven dat het aan jou tenminste niet heeft gelegen...

In die moeizame 'uithoudingskunst' kregen bijvoorbeeld Johannes' openbaringen over het nieuwe Jeruzalem, met de twaalf verschillende edelstenen poorten, steeds meer reliëf. Begrepen we iets beter waarom zoveel Joden begraven willen worden dichtbij die weinige resten die er nog van de tempel over zijn; bij de plaats dus, waar aan het einde der tijden het heil of de Heiland zich zal onthullen. Waarom moslims in Jeruzalem de hemelvaart en de toekomstvisioenen van hun profeet Mohammed gedenken. En waarom leermeester Jezus juist als dienaar en vriend de voeten van zijn twaalf leerlingen waste, voordat hij brood en wijn deelde en de ingrijpende instellingswoorden sprak. Gezeten bij de mogelijke plek van het lege graf, merkten we op de laatste

Meer lezen over de reis naar het Heilig Land?

Op het weblog (www.christinegruwez.info) kunt u de volledige reeks met weergave van de voordrachten vinden, zoals deze tijdens de reis op diverse plaatsen gehouden werden. Enkele foto's in de tekst vullen dit reisverslag aan.

<http://christinegruwez.info/vriendenkring-2/verslagen/israel-2012/>

• Vriendendag 2 december 2012 te Antwerpen 🌿

- 13.00 Welkom met koffie en thee
- 13.30 Opening door de Initiatiefgroep
- 14.00 Inleiding Christine Gruwez
Metamorfose - het tere weven tussen leven en vorm
- 15.15 Pauze
- 15.45 Gespreksronde (kleine groepjes rond een thema)
- 16.30 Plenum en Afronding door de Initiatiefgroep
- 17.00 Drankje en hapje

Plaats: Hiberniaschool, Volksstraat 40, Antwerpen

Routebeschrijving naar Steinerschool Antwerpen, Volkstraat 40
– Neem vanaf de R1 de afslag Antwerpen centrum – u komt op de Amerikalei;
– sla linksaf in DeVrièrestraat;
– sla direct linksaf in de Schildersstraat;
– rij tot aan het Leopold de Waelplein;
– sla rechtsaf op het plein;
– 2^e afslag van het plein is de Volkstraat.

Met openbaar vervoer vanaf station Antwerpen-centraal
– Ga naar het Koningin Astridplein rechts van het station;
– neem op perron 3 tram 24 richting Schoonselhof – kaartje voor 1 zone;
– afstappen aan de halte Kasteelplein op de Amerikalei;
– ga in de Tolstraat en Scheldestraat (in elkaars verlengde) tot aan de Volkstraat (ongeveer 500m);
– de school is vlak bij het kruispunt Volkstraat/Scheldestraat.
onder voorbehoud van werkzaamheden

Metamorfose

het tere weven tussen leven en vorm

Dat datgene wat vorm heeft aangenomen, kan ontstaan en vergaan, is geen geheim. Niet alleen weten we dit ergens wel, maar we kunnen het iedere dag weer vaststellen. Het omhakken van een boom, het verdwijnen van een organisatie die nog een hele boog voor zich leek te hebben, het sterven van een dierbare vriend, het verlies van een vertrouwde plek, een tijdperk dat ten onder gaat... Maar hebben we ook weet van datgene wat doorgaat? Dat doorgaat, ook al verdwijnt de uiterlijk zichtbare gestalte ervan? Niet als iets dat overblijft nadat de vorm is verdwenen, maar iets wat blijft doorheen het wisselspel van ontstaan en vergaan? Is dit laatste het geval, dan spreken we van een metamorfose.

Niet iedere vormverandering is een metamorfose! De gedaanteveranderingen in het dichtwerk van Ovidius beperken zich tot het door het lot gedwongen wisselen van een gestalte en daar blijft het dan bij. Niet zelden gaat het om wraak van de goden. Wat is dan metamorfose in ruimere zin?

De onlangs overleden dichter Gerrit Komrij schreef in een gedicht uit 1999 over het zichzelf 'traag en schoksgewijs' terugvinden en noemde dit blijkbaar 'metamorfose'. Het is duidelijk dat aan dit terugvinden een verlies is vooraf gegaan. Maar wat is verloren gegaan en wat is teruggevonden?

In 1977 las ik voor het eerst het schitterende essay van de Nederlandse bioloog Frits Julius *Metamorfose* (1902-1970). Vorm is datgene wat van het wezen, ieder wezen in verschijning treedt. En niet eenmalig, eens en voorgoed, maar door een tijdsverloop heen, waarbij de gestalte niet anders kan dan wisselen, maar waarbij het wezen doorgaat. Doorgaan, niet in de betekenis van onveranderd blijven, maar als een groeien

naar zichzelf toe. Ik begreep plots dat je voor bomen die zeer oud kunnen worden, honderden jaren nodig zou hebben om alle tijdsgestalten van dit ene wezen boom te kunnen in ogenschouw nemen. Maar ook bij iedere mens die je nabij is, is het vooreerst de tijdsgestalte die je ontmoet en niet het wezen in zijn volle omvang.

Ook de Vriendenkring, die in april 2013 een boog van vijf jaren heeft doorlopen, is een tijdsgestalte. En omwille van het leven waaraan deze tijdsgestalte ontspringt, komt er een moment, waarop een volgende boog gespannen kan worden. Een nieuwe tijdsgestalte kondigt zich aan. Dit is geen verlopen gaan van wat is, maar het zichzelf terugvinden in een volgende, nieuwe vorm.

Christine Gruwez

Metamorfose

*Ik vond mezelf die middag traag terug.
Ik had mijn lichaam hopeloos verloren.
We liepen over een vervallen brug.
We stonden tot ons middel in het koren.
Ik wist het niet. Ik was als hem geworden.
Een jonge ondeugd uit een mooie droom.
Ook ik was sterk. Ook ik kende geen schroom.
Het onkruid dat ik tegenkwam verdorde.
Violtjes schoten uit de grond, narcissen.
Nog voordat zij zich konden vergewissen
Van zoveel schoonheid was ik al voorbij.
Met moeite, schoksgewijs, hervond ik mij.*

Gerrit Komrij, Gedichten tot gisteren, 1999

dag van onze reis misschien pas goed hoe vruchtbaar de unieke verschillen tussen unieke mensen kunnen zijn, wanneer ze weten dat ze gezien en gehoord worden, zich durven laten kennen zoals ze zijn en zich durven laten raken daar waar ze op hun kwetsbaarst zijn, zonder verdediging. Ontwapend en ontwapenend. (Een prachtige slogan van een al dertig jaar lang door het Israëlische leger in het nauw gedreven boer: *We refuse to be enemies.*)

Op zulke momenten werd de dialoog even een 'trialog' en klonk ons zwijgen, ondanks drukke omgevingsgeluiden en luid toeristengekwetter, vredig, eeuwig en eensgezind.

Alsof er een duifje uit de hemel viel.

Na ons de zondvloed? Nee. We blijven onderweg, ook thuis. En we nemen, zoals een jonge Palestijnse vrouw in een Fair Trade-project het zelf al zei, haar, en alle andere mensen die we hebben mogen ontmoeten, mee. Althans, dat kunnen we proberen. Schoorvoetend. Struikelend. Vallend. Maar om weer op te staan.

Désanne van Brederode

'Mijn Vader was een zwervende Arameeër'

Aan deze tekst uit het O.T. moesten wij denken tijdens de reis met Christine en Michiel naar Israël. Achttien dagen leven 'uit de koffer'; achttien dagen trekken met de bus van het ene naar het andere hoogtepunt in het land waar we al zoveel over gehoord hebben vanaf onze jeugd. Van het 'groene' noorden, met de prachtige fruitbomen op de kwekerijen en de kleurrijke bloemen, naar het 'gele' zuiden met de dorre woestijnen en de armoedige nederzettingen van de Bedoeïenen.



Maar ook in het land van de tegenstellingen tussen mensen: de Israëliërs en de Palestijnen. 'Hoe meer informatie U de komende dagen zult krijgen over deze tegenstelling, hoe groter het mysterie van een oplossing zal worden', sprak iemand tot ons in het begin.

Het was een reis met zoveel aspecten dat deze niet in een kort tijdsbestek kan worden samengebond: natuur, cultuur, geschiedenis, kunst, religie, maar bovenal een reis van mensen die mensen willen ontmoeten. Mensen willen ontmoeten zonder 'geheime agenda' van gelijk of ongelijk, met een open oog voor ieders pijn en ieders wantrouwen.

Wij hebben zelden een reis gemaakt die zoveel voorbereiding moet hebben gekost: alle meetings (soms twee per dag!) klopten in het reisschema, alle mensen (Israëliërs en Palestijnen) verwachtten ons, nergens kwamen we tevergeefs aan en alle sprekers spraken vrijuit over hun invalshoek ten aanzien van het probleem.

Bericht van de Iona Stichting

Beste vrienden van Christine,

Zoals in iedere nieuwsbrief vraag ik ook jullie aandacht voor de financiële steun welke wij als Iona Stichting namens jullie mogen verlenen.

Bij aanvang van het jaar 2012 had het fonds, gedurende de jaren, een negatief saldo opgebouwd van € 44.000. De jaarlijkse bijdragen vanuit de vrienden schommelen tussen € 19.000 in 2009 en € 11.000 in 2011.

U ziet dat dit niet voldoende is gebleken voor de ons voorgenomen € 35.000 jaarlijks. Enkele vrienden hebben ruimhartig gereageerd met een extra bijdrage na onze oproep verleden jaar. Verder zijn we met An Notebaert overeen gekomen dat ze vanaf dit jaar niet meer een vaste bijdrage ontvangt voor ondersteuning, maar op urenbasis declareert. Daarnaast heeft Michiel ter Horst de Israel-reis geheel zelfstandig georganiseerd. Dit leverde ons een

extra inkomstenstroom op van een kleine € 20.000. Naast dit alles hebben jullie als vrienden tot nu toe over 2012 ongeveer € 6000 bijgedragen. Heel veel dank hier voor! Ik roep graag iedereen op die zijn/haar bijdrage over 2012 nog niet heeft betaald dit met spoed te doen. Verder vraag ik de mensen die een periodieke bijdrage leveren om te zien of dit in 2012 is gebeurd. Wanneer u de website van Christine regelmatig bezoekt kunt u ervaren wat het is om vriend te zijn in deze tijd. Mocht u dit nog niet hebben gedaan dan raad ik u aan dit alsnog te doen: www.christinegruwez.info.

Rest mij u allen nogmaals dank te zeggen voor de reeds verleende steun en u op te roepen naar de komende Vriendendag in Antwerpen te komen op 2 december aanstaande.

Namens de Iona Stichting,
Ignaz Anderson (lid initiatiefgroep Christine)

Maar naast dit alles was er alle tijd om ook de heiligdommen te bezoeken, zowel onder begeleiding van de gids als individueel in de stilte van een grot (de Geboortegrot, de grot van Getsemanie) of tijdens de wandeling rond het Meer van Gennesareth. Er was ruim tijd om de Tempelberg te bezoeken, maar het mooiste symbool was wellicht het onopvallende tafeltje bij de ingang van het checkpoint naar de Tempelberg. Daarop lagen diverse christelijke Bijbels, die niet meegenomen mochten worden de Tempelberg op.

Maar hoe mooi zou het geweest zijn als daar méér religieuze boeken zouden hebben gelegen, van Bijbels tot Korans, van de Bhagavadgita tot Boeddhistische geschriften, want deze plek is zó oud en zó belangrijk dat we er alleen maar met onszelf binnen mogen treden zonder een beroep te doen op welk 'gelijk' dan ook...

Maria en Ton

Impressie - twee ontmoetingen

Natuurlijk weet ik van Israel, van de Bijbelverhalen waar ik als kind in wegdroomde tot de berichten van nu, telkens weer in het nieuws en meestal zorgwekkend. Maar of ik daar ooit werkelijk heen zou gaan?

En toen kreeg ik de kans, ging ik mee op reis – dankzij een opgevallende plaats.

Het was een indrukwekkend, heftig, soms hartverscheurend, dan weer hartverwarmend beleven. Ik wilde zeggen ontmoeting, maar dat lukte niet altijd, soms was het meer moeten dan ontmoeten – dan is het gewoon te veel, te hopeloos. Tot je in het schijnbaar uitzichtloze, vonken van kracht en waardigheid herkent.

Zo'n ontmoeting wil ik beschrijven.

We kwamen in het dorpje Zabadeh, een Palestijns-christelijk dorpje op de Westbank (bezet gebied en sinds 2003 door deels hoge muren en deels prikkeldraad afgescheiden van Israel). Ontvangen door de bewoners op zondagochtend na de mis, fanfare klonk, vlaggen wapperden. In kleine groepjes werden wij daarna ontvangen bij mensen thuis. We liepen met ons groepje met een jonge vrouw (ongeveer 19 jaar? Naam en zo staat in mijn dierbare notitieboekje dat onlangs onvindbaar bleek...) door de straatjes. Eerst langs het winkeltje van haar vader, later ontvangen door haar moeder thuis.



Zij studeerde Engels, haar nog jonge moeder studeerde ook. Zij wilde later vertalen, maar hoe zou dat moeten in de toekomst? Zij zitten daar als gevangenen in dit gebied, de vooruitzichten zo hopeloos, niet te verdragen. Maar deze vrouwen waren krachtig en waardig, en zo warm naar ons. Heel indrukwekkend. Bij het afscheid stonden zij daar voor het huis, en boven de deur zag ik in een glimp de gevelsteen die hun bezieling uitdrukte; Michael die de draak overwint.

Een andere ontmoeting.

We bezochten veel heilige, historische plekken. De verkondiging in Nazareth, de geboorte in Bethlehem, het graf in Jeruzalem; al deze plekken diep verborgen in kerken. En aldoor heel veel pelgrims/bezoekers. Daar zou het gebeurd zijn, maar het was zo moeilijk te beleven.

Zo anders was dat aan het meer van Galilea.

Nadat we afgedaald waren van de berg van de zaligsprekingen – door de prachtige bloeiende helling – naar het meer, besloot ik te gaan zwemmen omdat ik door een gekneusde voet niet mee kon doen aan verdere wandelingen. Daar omhuld door het spiegellende, zachte water, de blauwe einders in de verte, de oneindige rust, voelde ik hier is het, dit is ook een ontmoeting. Ja, en ik voelde me geborgen, maar het was ook gewoon zalig!

Twee belevissen op deze geweldige reis.

Dank Christine en Michiel, en allen die hielpen deze reis mogelijk te maken!

Nette Vis



Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Iona Stichting
Initiatiefgroep van de Vriendenkring: Peter en Margriet Idenburg - de Savornin Lohman,
Tettje van Wageningen - van Osselen, Michiel ter Horst en Ignaz Anderson
Eindredactie: An Notebaert
Grafische vormgeving: Gerard Bik BNO
Foto's: reisdeelnemers en Iona archief
Oplage 200 ex.
De volgende Nieuwsbrief verschijnt voorjaar 2013

Iona Stichting
Herengracht 276, 1016 BX Amsterdam
Tel: +3120 6233 353
Fax: +3120 6274 856
E-mail: iona@iona.nl
Web: www.iona.nl
ING: 14.27.404 o.v.v. Vriendenkring Christine, 2212
IBAN: NL90 INGB 0001427404 – BIC: INGBNL2A